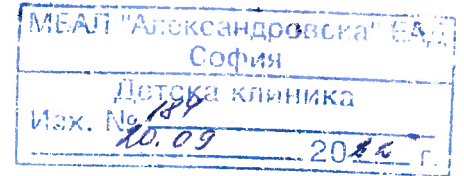

**ДО ПРЕСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
ПРИ МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р
ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“-ВАРНА**

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Пенка Илиева Переновска, д.м.н.

Началник на Клиниката по педиатрия на УМБАЛ "Александровска"-София

ОТНОСНО: участието на д-р Красимира Иванова Колева, д. м., в конкурс, обявен в Държ. в-к бр. 32 от 26.04.2022 г., за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност „Педиатрия“ - 0,5 щатна длъжност за нуждите на Катедрата по педиатрия към Факултета по медицина при Медицинския университет "Проф. д-р Параскев Стоянов"-Варна съгласно Заповед на Ректора на Медицинския университет "Проф. д-р Параскев Стоянов"-Варна проф. д-р Валентин Любомиров Игнатов, д.м., № Р-109-264 от 23.06.2022 г. Д-р Красимира Иванова Колева, д. м., е единствен кандидат в конкурса.

Определена съм да изготвя настоящата рецензия в изпълнение на Решение на Научното жури, назначено със Заповед на Ректора на Медицинския университет "Проф. д-р Параскев Стоянов"-Варна проф. д-р Валентин Любомиров Игнатов, д.м., съгласно Протокол № 67/20.06.2022 г.

1. Кратки биографични и професионални данни за кандидата

Д-р Красимира Иванова Колева е родена на 17.06.1966 г. в с. Ветрино, Област Варна. Тя завършва Медицинския университет "Проф. д-р Параскев Стоянов"-Варна през 1999 г. Д-р Красимира Колева започва своя трудов стаж като лекар в медицински център. От 2010 г. е назначена за ординатор, а от 2017 г. е асистент в Катедрата по педиатрия в УМБАЛ "Св. Марина" ЕАД-Варна. Придобива специалност по детски болести през 2009 г. и специалност по детска гастроентерология през 2016 г. През периода между 2019 г. и 2021 г. е докторант на самостоятелна подготовка към Катедрата по педиатрия по специалността "Детска гастроентерология". Д-р Красимира Колева придобива образователна и научна степен "доктор" през 2021 г. Темата на дисертационния ѝ труд е: *„Някои съвременни диагностични аспекти на възпалителните чревни заболявания при деца и юноши“*.

Придобити специалности:

- по детски болести през 2009 г.
- по детска гастроентерология през 2016 г.

2. Оценка на научната дейност на кандидата

Наукометрични показатели:

В настоящия конкурс д-р Красимира Колева, д.м., участва със следните научни трудове:

➤ един дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “доктор” - 1 бр.

➤ една самостоятелна монография, озаглавена „Новости в лечението на улцерозния колит и болеста на Крон в детско-юношеската възраст“.

➤ общо 29 пълнотекстови статии, публикувани в общо осем български списания и едно чуждо списание, единствен автор в две статии (6.90%), а първи автор - в пет статии (17.24%).

➤ общо 6 доклада, публикувани в сборници на пет научни форума в България.

Общият брой на **цитиранията** на три статии е 11 (в 7 статии от български автори и в 4 статии от чужди автори).

Д-р Красимира Колева, д.м., е участник в един научно-изследователски проект в Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна: „Оценка на нивата на експресия на подбрани микро РНК-и като потенциални биомаркери при деца и юноши с възпалителни чревни заболявания“.

3. Основни научни направления и приноси

Научно-изследователската дейност на д-р Красимира Колева, д.м., се основава на нейната клинична лечебно-диагностична работа като педиатър и детски гастроентеролог с авторитет сред българската научна общност и децата със заболявания на стомашно-чревния тракт, черния дроб, панкреаса и др.

Основните направления в научно-изследователската ѝ работа са свързани със съвременната диагностика и лечение на възпалителните чревни заболявания, стомашно-чревните и чернодробните заболявания в детската и юношеската възраст.

Новостите в диагностиката на възпалителните заболявания на червата в детската и юношеската възраст се систематизират в дисертационния труд и в монографията, а последните научни постижения и собственият опит на д-р Красимира Колева в областта на лечението на тези социално-значими заболявания са обект на монографията.

Разработен е оригинален диагностичен алгоритъм при възпалителните чревни заболявания (болест на Крон, улцерозен колит и неспецифичен колит) в детската и юношеска възраст. Потвърждава се диагностичната и диференциално-диагностичната стойност както на няколко лабораторни показателя (броя на еритроцитите и левкоцитите и концентрациите на хемоглобина, серумното желязо, С-реактивния протеин, фибриногена, фекалния калпротектин, цитоплазмените и перинуклеарните антинеутрофилни цитоплазмени антитела), така и на модерните методи за образна диагностика (абдоминалната ехография, компютърната томография, фиброгастродуоденоскопията и фиброколоноскопията).

Няколко публикации са посветени на клиничната симптоматика, методите на диагностика, генетичните тестове, усложненията и лечението на целиакията. Обсъждат се ролята на безглутеновата диета за лечението ѝ, ролята на DEXA и мястото на остеокалцина и остеопротегерина за диагностиката на остеопорозата, едно от усложненията на целиакията.

Анализира се особеностите на муковисцидозата, гастроезофагеалната рефлуксна болест, първичния и вторичния гастроезофагеален рефлукс в кърмаческата възраст. Коментират се проблемите на чревната флора и връзката ѝ с човешкото здраве. Разглежда се важната роля на чревния и фекалния микробиом за организма на човека и се проследява революцията на пробиотиците. Отразяват се резултатите от едноцентрово проспективно проучване с пробиотика *Lactobacillus reuteri* DSM 17938 за

профилактика на антибиотик-асоцираните инфекции при деца, лекувани с широкоспектърни антибиотици.

Обсъждат се заболяванията, протичащи с хронична диария в детската възраст - целиакия, муковисцидоза, лактазен дефицит, синдром на дразнимото черво и възпалителни чревни заболявания и причиняващи гадене и повръщане в детската възраст. Представя се клиничната картина на хранителната алергия и по-специално - на еозинофилния езофагит, гастрит и гастроенетрит, атопичния дерматит, алергичния проктоколит и контактния дерматит.

На диагностиката на неалкохолната мастна чернодробна болест при децата и юношите са посветени няколко статии. Коментира се патогенезата на мастната дегенерация на черния дроб с акцент върху неалкохолната мастна чернодробна болест и нейната връзка с обструктивната сънна апнея при децата. Представят се рядката тромбоза на *vena portae*, свързана с бъбречно засягане при деца, юноши и млади хора, дълбоката венозната тромбоза като усложнение на улцерозния колит в детската възраст и дълбоката венозна тромбоза на бедрените и илйачните вени при дете с остър улцерозен колит. Описва се бъбречно засягане при деца, юноши и млади хора при болестта на Wilson и остра чернодробна недостатъчност вследствие на това заболяване.

Несъмнени са приносите в статиите върху храненето на кърмачето, пропускливия храносмилателен тракт, констипацията, хроничната чернодробна болест и хепатореналния синдром в детската възраст.

Теоретичните и приложни приноси в научните трудове на д-р Красимира Колева, д.м., са в следните основни тематични области: детска гастроентерология, детска хепатология, детска панкреатология, клинична педиатрия и чревен микробиом.

За първи път в България се изследва допълнителната диференциално-диагностична роля на 11 микрорибонуклеинови киселини при деца с улцерозен колит и с болест на Крон. Установяват се значими корелационни зависимости между микроРНК195, микроРНК131-а, микроРНК142-3р и микроРНК223, от една страна, и стандартните показатели на анемията и възпалението, от друга страна.

За първи път в България в дисертационен труд се дефинира констелацията от подходящи съвременни лабораторни и образни методи на изследване при децата и юношите с болест на Крон, улцерозен колит и неспецифичен колит.

За първи път в България се представя опитът с приложението на генетичните тестове за предразположение към целиакията.

За първи път в България се обръща внимание на малнутрицията при децата с муковисцидоза и се представят съвети за правилно хранене в корелацията му с качеството на живот.

За първи път в България се използва рН-метрията с импеданс при диагнозата на първичния и вторичния гастроезофагеален рефлукс в кърмаческата възраст.

За първи път в България се изследват наукометричните аспекти на международните научни комуникации и динамичната институционализация на изследванията по въпросите на болестта на Крон при децата.

За първи път в България се анализира ролята на микрорибонуклеиновите киселини, на серологичните тестове и на еластографията за диагнозата на неалкохолната мастна чернодробна болест в детската и юношеската възраст

4. Учебно-преподавателска дейност

Д-р Красимира Колева участва в обучението на студентите по медицина по дисциплината „педиатрия“. Нейната учебно-преподавателската дейност като асистент на длъжност 0.5 в Катедрата по педиатрия през периода между 2017 г. и 2021 г. е

следната: през учебната 2017-2018 г.- 232 часа; през учебната 2018-2019 г.- 210 часа; през учебната 2019-2020 г.- 198 часа и през учебната 2020-2021 г.- 216 часа.

5. Членства в научни дружества и организации

Д-р Красимира Колева, д.м., е член на няколко научни дружества и организации:

1. Българска педиатрична асоциация
2. Българско дружество по генетика и геномика при човека
3. ESPGHAN (Европейско дружество по детска гастроентерология, хепатология и хранене)
4. ЕССО

6. Заключение

Д-р Красимира Колева притежава задълбочени теоретични, клинични и професионални умения. Участва в обучението на студенти, специализанти и педиатри, с достатъчна по обем научна и диагностично-лечебна дейност. Публикациите ѝ обхващат различни направления в педиатрията. Нейните научни разработки се отличават с прецизност, академичен стил и новаторство. Въз основа на горензложените факти и личните качества на кандидата убедено считам, че професионалната квалификация, научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на д-р Красимира Иванова Колева, д.м., отговарят напълно на изискванията на Правилника за условията и реда придобиване на научни степени и за заемане на академична длъжност „доцент“ в Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна.

Препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за заемането от д-р Красимира Иванова Колева, д.м., на академичната длъжност „доцент“ в Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна за нуждите на Катедрата по педиатрия към Факултета по медицина при Медицинския университет “Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна.

Рецензент:

гр. София, 18.9.2022 г.

проф. д-р Пенка Переловска, д.м.н.

